

kapitalistit sulkemaan tuotantolaitokset. Työläiset ovat saaneet palkkana vain sen verran, että ovat työssä ollessaan pysyneet työkykyisinä, sekä nuden työvoiman luomiseksi sen määrän, kuin uutta tarvitaan. Tulee eteen tämän kouluutuksen traagillisin vaihe.

Kansakunta on rikkaampi kuin koskaan ennen. Mutta sen rikkauksien tuottajat lukuunsa nähden köyhempiä kuin koskaan ennen. Maan elintarvevarastot ovat suuremmat kuin koskaan ennen; mutta tuottajat ovat elintarpeita vailla. Tuotannon välineet parhaimmat ja tehoisimmat kuin koskaan ennen.

Mutta niiden rakentajilla ei ole oikeutta mennä niillä tarvikkeita tuottamaan, vaan heidän on näännyttävä nälkään ja puutteeseen.

Tähän loppuu tarina tällä kertaa yhteiskunnallisesta koulusta. Mutta sanokaa minun sanoneen, että tuotannon välineitten yhteiskunnallisen omistuksen käsite tulee vakiintumaan työläisten mieliin. Se on muuttuva luonteeksi, joka ehkä vuorostaan elää yli aikansa.

Kapitalistien omistusoikeus tuotannon välineisiin on tänä päivänä kyseenalainen useamman työläisen mielessä kuin koskaan ennen.

NAISET MUKAAN NUORISON - - KASVATTAJIKSI - -

MAASSA, jossa lasten ja nuorison opetukselle ja kasvatukselle lainataan niinkin paljon huomiota ja uhrataan varojakin, kuin tehdään Amerikan Yhdysvalloissa, tuntuu ikäänkuin tarpeettomalle siihen kysymykseen työväenliikkeen taholta sekaantuminen. Ovathan täällä siksi uhkeat koululaitokset monipuolisine opetusvälineineen, leikki- ja huvittelulaitoksineen sekä voimistelu- ja urheilutamineineen, että niiden pitäisi tyydyttämän aikamme korkeimmatkin sivistysvaatimukset. Pyritäänhän kalkkien näiden avulla ja kautta antamaan lapsille sekä nuorisolle siksi monipuolista opetusta ja kasvatusta, niin henkisen kuin ruumiillisenkin puolen kehittämisessä, että se on todella aivan kiinnostavaa nähdä ja luulisi sen jo sellaisenaan olevan tarpeeksi takaamaan kaikille yhteiskuntakerroksille kaikkea sitä, mitä koulukasvatuksen ja opetuksen kautta voidaankin antaa ja aikaan saada.

Niin ei kuitenkaan ole asiän laita. Varsin usein tapaamme työläisvanhempia, äitejä ja isiä, jotka ovat sangen suuresti huolissaan lapsistaan ja nuorisostaan ja erikoisemmin juuri nykyään. Näiden vanhempien huolet lapsistaan ja nuoristaan eivät suinkaan aina ole sitä, kuinka saisivat toimeentulon lapsilleen ja nuorisolleen, joskin tämä-

kin varsinkin tällä kertaa on yksi suuri huolien huolista. Raskalmpana taakkana vanhempien harteilla lepää ja mielten painostajana on, mitenkä heidän lapsensa ja nuoriso säilyisivät kaikenlaiselta maailman viettelyltä ja turmiolta.

Porvarillinen koulu samalla, kun se on kylliksi kykenevä antamaan lapsille ja nuorisolle opetusta monenlaisten eri tietojen, taitojen ja tekniikan tuntemisessa ja kehittää kykyjä, on myöskin riittävän varmasti kykenevä antamaan heille kapitalistisen maailmankatsomuksen ja tälle järjestelmälle ominaisen sivistyksen. Kapitalistiselle järjestelmälle sopivan koulukasvatuksen näemme panevan erikoista huomiota juuri sille, että lapset jo varhaisessa nuoruudessaan saavat teollisuudessa tarvittavien tietoaideiden, taitojen ja kykyjen opetusta, sekä mekaniikan ja konetekniikan tuntemusta. Sellaisenaan tämä onkin kieltämättä välttämätöntä ja hyödyllistäkin, mutta kun me samalla näemme sen ohella syövytettävän lapsiin ja nuorisoon jo sangen varhain teollisuusorjan henkeä, haluamme sitä vastaan muistuttaa, koska sitä emme katso tarpeelliseksi nuorelle ihmiselämälle.

Ennen kaikkea meillä on muistuttamista sitä vastaan, kun kouluissa on pyritty opetuksen yhteydessä varsinkin ulkomaalaisten lapsille juurruttamaan mieliin sitä, kuinka suuri onni onkaan ollut

heille ja heidän vanhemmilleen ,että ovat saaneet tilaisuuden siirtyä tänne rikkaaseen ja hyvinvoinnin maahan. Että tässä maassa ovat kaikenlaiset edistymisen mahdollisuudet, niin henkiselä kuin aineellisellakin elämän alalla kaikille, jotka haluavat omaksua nämä eämänpyrkimykset omikseen; utterasti ja uskollisesti tälle maalle sopivilla keinoilla pyrkivät elämänsä ja toimeentulonsa ansaitsemaan.

Kaikki tällainen edellä mainittu koulukasvatus ei vielä anna ihmiselle sivistystä ja sen seurauksetkin ovat olleet erittäin vaikuttavat työläislasten ja vanhempien keskinäisten väliden ja yhteisymmärryksen särkymisissä. Jos vanhemmat eivät ole aina kykeneviä antamaan tällaisen koulukasvatuksen saaneille lapsilleen sellaista toimeentuloa, sellaisia huvitus- ja ajanviettotilaisuuksia, kuin heidän lastensa saaman koulukasvatuksen vaatimukset edellyttävät, saavat he osakseen omien lastensa sättimistä ja solvaustakin. Omien lastensakin suusta he saavat kuulla, että he ovat kelvottomia ja huonoja vanhempia, jotka eivät halua katsoa lastensa parasta ja niiden elämänvaatimuksia ymmärtää.

Tällainen kasvatus ja opetus eivät siis kykene antamaan lapsille ja nuorisolle sitä, mitä me todella kutsumme ja ymmärrämme sivistyksellä, huolimatta siitä, että se onkin näin monipuolista ja eräässä suhteessa hyödyllistäkin. Hyödyllistä siksi, että käsitämme olevan tarpeellista oppia niitä taitoja ja kykyjä, mitä porvarilliset koulut opettavat, mutta sivistyksen katsomme kuuluvan ennen kaikkea luokkakäsitteiden ja luokkamoralin omaamisen, suhtaantumisen kanssa-ihmisinsä ja näitä valitettavasti kylläkin, puuttuu varsin huomattavassa määrässä amerikalaisen koulun saaneelta nuorisolta.

Totta on sekin, että tänne on tullut ulkomaalasta työvoimaa useista Euroopan maistakin, joissa elämäntavat ja vaatimuksetkin ovat olleet suuresti erilaisemmat kuin täällä ja siksi me myöskin usein olemme saaneet erikoisen huomion amerikalaiselta väestöltä. Myöskin siksi, että olemme olleet jo siellä, mistä olemme lähteneet, työväenliikkeessä mukana ja niin joutuneet täälläkin sen liikkeen eturintamaan ja siksi myöskin amerikalaiset koulutkin ovat antaneet suurta huomiota meidän lastemme kasvattamiseksi, että ne eivät perisi vanhempiensa omaksomia radikaalisia käsitteitä.

Työläisvanhemmat eivät myöskään läheskään aina ole olleet kykeneviä selostamaan lapsilleen ymmärrettävästi näitä omaksumiaan aatteita ja siksi eivät heidän lapsensa olekaan halukkaita seuraamaan vanhempiaan työväen toimintoihin ja seuraelämään. Koulujen alulle panema kasvatus ja sen lisäksi elokuvat, sanomalehdet ja aikakausi- sekä kuukausijulkaisut ovat olleet siksi voimakkaat tekijät nuorison moralin ja sivistyksen alaspainamiselle, että sitä on vaikea vanhempien parhaalla tahdollaankaan lapsissaan paremmaksi kasvattaa.

Onhan täällä ollut erikoisia lasten näyttelijöitäkin porvarillisissa teattereissa, kuten Charley Chaplin ja Jackie Coogan y. m., joiden esitykset ja ohjelmat olivatkin omiaan kiihoittamaan lapsia ja nuorisoa kaikkeen rikoksellisuuteen ja moralittomuuteen. Entäs Arbuckle-juttu ja sen aivan yksityiskohtainen selostelu sanomalehtien palstoilla, joita nuorisommekin ahmien lueskeli. Kaikki nämä ovat olleet siksi alhaista ja liikaista elämää kuvaavia, että onko ihme jos lapset ja nuorisomme onkin painunut sinne, missä se suurelta osalta tällä kertaa on.

Maailman sota oli yksi suuri tekijä ihmiskunnan moralin ja sivistyksen rappeutumiselle, sillä sen tuottama tuho ja kaameus olivat siksi julmia ja katkeria, että täytyi niiden peittämiseksi keksiä jotakin erikoisen repäisevää ja hurmaavaa. Tämän pyörteissä sai musiikkikin sen häpeätahrän, josta sen puhdistuminen näyttää olevan perin vaikeaa ja vastuksellista. Eihän enää sopinut sivistyneen klassillisen musikin suruvoittoisen valssi-sävelmät niille tytöille, joiden sulhot olivat vallihaudoissa ja niille vaimoille, joiden miehet olivat sotarintaman hirvittämissä pyörteissä. Ei suinkaan. Sellaisten soittelemine olisi voinut herättää yhä voimakkaammaksi heidän, näiden naisten, elämäntoverinsa ja niiksi aijottujen kaipuuta. Tämä kaipuu olisi saattanut kasvaa niinkin voimakkaaksi, että siitä olisi ollut häiriötä uufsen urhojen rintamalle saamiseksi ja siksi pitikin keksiä jotakin uutta, jotakin repäisevää, remuavaa ja räiskivää, että kyettäisi kuolettamaan ja tukahduttamaan kaikki sellaiset aatokset ja hautaamaan sellaiset muistot ja unelmat, joita vain syntyy ja kehittyikin jalon ihmispuven syvyyksien syvelmissä.

Tällaiseen tarkoitukseen oli erittäin sopiva niinsanottu "Jazi". Sen renkutukset ja röminät olivat tarkoitettu kaikkea edellä mainittua särke-

mään, tappamaan ja siinä se onkin tehnyt tehtävän sanomattoman ylevästi. Kun järjestyneiden työläisten toimintahuoneissa ja tanssiaisissa yritettiin estää tällaisen musikin käytäntöön ottamista, niin mikäs siitä seurasi. Seurasi se, että nuorisomme karkkoontui kaikenlaisille sivupaikkojen tanssiaaleille, joissa sai renkutella tämän amerikalaisen uuden musikin mukaan. Eikä yksin nuoriso, vaan se oli kyllin tehokas hurmaamaan vauhemankin väen ja niin sitä unohdettiin sodan syyt ja seurauksetkin.

Ottaen kaiken tämän huomioon selviää meille sekkin kysymys miksi nykyajan nuoriso pyrkii hylkimään vanhempiaan ja kotejaan, joilla sellainenkin on olemassa, ja mieluummin antaantuu kaduilla eläjäksi; viihtyy mieluummin kaikkialla muualla kuin työläisten toimintojen ja vanhempiensa seuran ja aatteiden parissa. Kun huvittelu ja seuraelämä menee sellaiseksi, miksi se on täällä Amerikassakin mennyt, vaatii se voimaperäistä ja sitkeää työskentelyä ennenkuin voimme vapautua siitä liejusta, mihinkä olemme itsemme sotkeneet, niin nuoret kuin vanhemmatkin ja ennen kaikkea juuri työväestökin. Siveyskäsitteiden alaspolkeminen ja rappeuttaminen näyttää olevan hyvinkin joutuisaa ja helppoa tehtävää, mutta sen kohottaminen on ilmeisesti suurta uut-teruutta ja päättäväisyyttä sekä isensä hillitsemistä ja kieltäytymistä kysyvää. Katsomme sen kuitenkin sen arvoiseksi, että sen eteen kannattaa työskennellä jopa aikaansa ja energiaansakin uh- rata ja uskomme sen myöskin vielä pelastettavissa olevan.

Edessämme on siis yhtenä päivän tärkeimpänä kysymyksenä työläisnuorison kasvatusta ja työväenluokan luokkasivistyksen luominen. Yksi keino tässä tehtävässä on tietenkin nuorisokurssit, joita onkin jo teollisuusunionistien toimesta parina kesänä pidetty täällä Työväen-Opistollakin. Näidenkin toimeenpano vaatii kuitenkin voimia ja kykyjä, ennen kaikkea opettajakykyä ja niitä meillä näyttää puuttuvan nyt varsinkin, kun nuorisokurssit ja ajetaan järjestää jo useammille alueille eri osiin maata. Näiden nuorison opettajavoimien kasvattamiseksi ja kehittämiseksi olisi siis alettava työskentelemään harkitusti ja käytännöllisesti. Niinpä esitänkin tässä erään sellaisen keino- n, millä näitä opettajavoimia mielestäni parhaiten voitaisi kehittää nuorison omasta keskuudestakin.

Työväen-Opistolla on kuten tiedämme aikuisten

sekä nuorempien, että vanhempien lukukausi talven aikana. Tämä lukukausi on tarkoitettu yhtä hyvin naisille kuin miehillekin. Nuorison opetta- jiksi sopivat mielestäni myöskin yhtä hyvin nai- set kuin miehetkin ja joissakin tapauksissa parem- minkin ovat siihen tehtävään naiset soveltuvampia. Näin ollen olisi siis naisten taholta lainattava huomiota enempi myöskin näiden opettajavoimien kehittämiseksi. Opistolla opetetaan kaikkia niitä aineita, kehitetään taitoja ja kykyjäkin, mitä tässä nuorison kasvatuksessa tarvitaan ja ovat vält- tämättömiä. Siksi pitäisi työläisnaisienkin pyr- kiä tänne opiskelemaan ja kartuttamaan itselleen niitä tietoja ja taitoja, koska niitäkin parhaiten täällä työväen luokkaetujen mukaisesti voidaan saavuttaa.

Opiston viimeiset lukukaudet ovat kuitenkin osoittaneet päinvastaista. Pikemminkin ne todis- tavat sitä, että työläisnaiset olisivat jättäneet opis- kelun ja itsensä valistamisen aivan kuin sivu- asiaksi. Tälläkään lukukaudella ei ole nimittäin ollut kuin kaksi naisoppilasta ja edellisellä luku- kaudella ei naisiamme ollut opiskelemissa yhtään. Tämä sopii siis ottaa vakavasti huomioon työläis- nuorison isien ja äitien ja avustettava tyttäriensä- kin tänne opiskelemaan saapumista talvilukukau- sinakin. Suomalaistenkin keskuudessa on paljon tämän maan kouluja käynyttä nuorisoa ja siksi pä heistä onkin melko helppoa kehittää työläisnuori- solle opettajia ja kasvattajia, kun saadaan heidät itse ensin opiskelemaan luokkakäsitteitä selven- täviä tietoaiteita ja tutustumaan järjestyneiden työläisten toiminnan tarkoituksiin ja menettely- tapoihin.

Luokkapohjalle perustuvan opiskelun ja kasva- tuksen kautta vain voimme auttaa ja edistää nuoriso- mme sekä koko työväenluokan moraalista ja si- vityksellistä tasoa. Siksi kehoitankin työläistöve- reita harkitsemaan opiskelun suurta tarkoitusta ja sen yhteydessä Työväen-Opiston merkitystä. Otta- kaamme myöskin huomioon se, että Opiston mer- kityksen suuruus ja sen vaikutelmat ovat aina sitä suuremmat, mitä lukuisampi joukko työläisnaisia- ja miehiä siellä on työväenluokalle välttämättömiä tietoja ja taitoja itselleen hankkimassa. Ja siksi Työväen-Opistolle ensi syksynä alkavalle lukukau- delle saapukaammekin työläisnaisina- ja miehinä, työväenluokan jäseninä, ratkomaan edessämme olevia varsin kiinnostavia ja tärkeitä luokkakysy- myksiä ja yhteiskunnallisia ilmiöitä. — V. A.